

ASISTENT PEDAGOGA vs. OSOBNÍ ASISTENT vs. DVOJAZYČNÝ ASISTENT

Zpracovalo Školní poradenské pracoviště (Mgr. Lea Zelená a Mgr. Klára Hrbáčková)

ASISTENT PEDAGOGA VS. OSOBNÍ ASISTENT

ASISTENT PEDAGOGA je pedagogický pracovník, jehož pracovní povinnosti vycházejí zejména ze školského zákona a zákona o pedagogických pracovnících. Asistent pedagoga je **zaměstnancem příslušné mateřské, základní nebo střední školy** a působí ve třídě nebo studijní skupině, ve které se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. **Náplní práce asistenta pedagoga je zejména spolupráce s učitelem na přímé výchovné a vzdělávací činnosti** u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pomoc při komunikaci mezi učiteli a žáky a při komunikaci mezi učiteli a zákonnými zástupci žáků, individuální i skupinová podpora žáků při přípravě na výuku, u žáků se zdravotním postižením rovněž pomoc při sebeobsluze.

ASISTENT PEDAGOGA NENÍ OSOBNÍ ASISTENT.

Liší se zejména tím, že **OSOBNÍ ASISTENT není zaměstnancem školy** (obvykle je zaměstnáván neziskovou organizací nebo rodiči žáka se zdravotním postižením) a jeho úkolem je pracovat výhradně s konkrétním žákem, ke kterému je přidělen. Naproti tomu asistent pedagoga je sice přidělován do tříd, ve kterých jsou vzděláváni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, jeho úkolem ale není „pouhá“ práce s konkrétním žákem nebo konkrétní skupinou žáků. **Asistent pedagoga má asistovat učiteli v širším spektru jeho činností** (čímž umožňuje učiteli, aby i on sám věnoval více času a pozornosti podpoře žáků s postižením/znevýhodněním). Pozici **osobního asistenta** upravují právní předpisy Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV). Osobní asistenci provádí pracovník v sociálních službách. **Hlavní pracovní náplní osobního asistenta je zejména doprovod dítěte do a ze školy, případně na další mimoškolní aktivity.**

V případě zvýšené potřeby zajištění sebe-obslužných a doprovodných činností během školní docházky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, je na zvážení ředitele školy, zda bude situaci řešit pomocí osobního asistenta. Ředitel školy může uzavřít s nestátní neziskovou organizací smlouvu o poskytování sociální služby osobní asistence. Osobní asistent ve škole pak dítěti pomáhá hlavně při sebeobsluze, osobní hygieně, stravování, o přestávkách, při přesunech po budově školy apod.

DVOJJAZYČNÝ ASISTENT – práce se žáky s odlišným mateřským jazykem (dále jen OMJ)

Náplň práce dvojjazyčného asistenta je poskytovat podporu dětem/žákům s odlišným mateřským jazykem.

- **POMOC UČITELI S PŘÍPRAVOU A PLÁNOVÁNÍM VÝUKY** - asistent se při plánování a přípravě zaměřuje na potřeby konkrétních dětí, může pomoci s úpravou vzdělávacích cílů pro děti/žáky s OMJ, s ohledem na cíle hodiny pak připravit podpůrné materiály (vytipovat klíčovou slovní zásobu a fráze, připravit k nim podpůrné podklady, zjednodušit texty apod.).

- **PODPORU ŽÁKŮ PŘI ZAPOJOVÁNÍ DO VÝUKY** – asistent podporuje děti/žáky (nejen s OMJ) při zvládání úkolů, přeformulovává či zjednodušuje zadání.

- **PRÁCI SE SKUPINOU ŽÁKŮ NEBO INDIVIDUÁLNÍ PRÁCE (ve třídě i mimo třídu)** – asistent pracuje s konkrétním žákem nebo skupinou žáků odděleně od zbytku třídy. Může se jednat o práci na stejném nebo jiném tématu. Oddělená výuka určité skupiny žáků by ovšem neměla být po celou dobu výuky. Využívá se zejména, pokud je to účelné pro následné zapojení do výuky s celou třídou.

- **PRÁCI S CELOU TŘÍDOU** - ve chvíli, kdy učitel věnuje pozornost konkrétním dětem, které potřebují jeho větší podporu, může se asistent věnovat zbytku třídy (kontroluje splnění úkolů, zadává úkoly, čte apod.)

- **POMOC ŽÁKOVI V PŘÍPRAVĚ NA VÝUKU** – asistent může pomoci žákům např. se zvládáním domácích úkolů, zejména tehdy, kdy by jazyková bariéra rodičů znesnadnila dítěti splnit úkol. Tuto podporu je ale třeba s rodiči prodiskutovat, aby asistent nepřejímal jejich roli. I zde platí, že podpora asistenta by měla vést k samostatnosti dítěte (rodiny).

- **POMOC PŘI KOMUNIKACI S RODINOU** – výhodou je, pokud má asistent a rodiče společný jazyk, ale i když tomu tak není, může například zprostředkovávat tlumočnicka, případně tisknout dvojjazyčné informativní texty.

- **ZAPOJENÍ DO EVALUACE VÝUKY A HODNOCENÍ ŽÁKA** – přítomnost druhého pedagogického pracovníka může pomoci při ověřování a rozvoji aktivit vhodných pro konkrétní žáky a třídu. Zpětná vazba od asistenta může být velice cenná. Zároveň může asistent pomoci při hodnocení pokroků žáka.